

Gemeente Hilversum

Inleiding

Voor u ligt het uitvoeringsprogramma vergunning-, toezicht- en handhaving 2024 (lees verder: uitvoeringsprogramma) van de gemeente Hilversum. Met dit uitvoeringsprogramma schetsen wij het operationeel kader waarbinnen uitvoering gegeven wordt aan de VTH-taken die voortvloeien uit het Omgevingsrecht.

Waarom een Uitvoeringsprogramma VTH?

Dit uitvoeringsprogramma is gebaseerd op het VTH-beleid Omgevingsrecht 2021-2026. In het VTH-beleid zijn de beleidsuitgangspunten geformuleerd. In dit uitvoeringsprogramma zetten wij specifiek uiteen hoe wij deze doelen gaan behalen en welke (personele en financiële) middelen benodigd zijn.

De gemeente is verplicht om ieder jaar een uitvoeringsprogramma op te stellen met betrekking tot de VTH-taken die vallen onder het Omgevingsrecht. Door het opstellen van dit uitvoeringsprogramma wordt aan deze verplichting voldaan.

ONTWIKKELINGEN

Op 1 januari 2024 treden de Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. 2024 is het transitiejaar waarin de eerste praktijkervaringen worden opgedaan met de Ow en Wkb. Vanaf 2024 zal voor VTH beleidsmatig een zwaar accent liggen op het monitoren en evalueren van de praktijkervaringen en op de verdere transitie naar aanleiding van deze wetten. Ook wordt in 2024 verder ingezet op overdracht van milieutaken aan een omgevingsdienst.

DOELSTELLINGEN

Onze missie is: **Zorgen voor nu en werken aan morgen.**

In het VTH-beleid hebben wij deze missie uitgewerkt in een visie en in hoofddoelstellingen. Onze visie richt zich op het behouden en bevorderen van een leefbare, veilige en duurzame leefomgeving. Naast onze primaire taak, namelijk de VTH-taken, hebben wij dit verder uitgewerkt in doelstellingen die verder geconcretiseerd zijn in acties voor dit jaar. Deze concrete acties staan ook in de Monitoringstool doelstellingen en acties VTH. Hieronder volgt een opsomming van de acties per beleidsdoel die wij dit jaar gaan uitvoeren:

Doelstelling 1: De komende beleidsperiode realiseren wij aangepaste werkwijzen en processen aan de Ow en de Wkb.

- Monitoren Ow:
 - Adviesrecht raad afwijken Omgevingsplan;
 - Klant- en intern onderzoek over aan Omgevingswet aangepaste werkwijzen;
 - Organisatie en functioneren verkennings- en omgevingstafels;
 - Cultuurverandering i.v.m. uitgangspunten Ow (dienstverlening);
 - Rol omgevingsregisseurs verder vormgeven en in organisatie borgen.
- Monitoren Wkb:
 - Verkennen mogelijkheden vereenvoudigd afdoen categorieën Wkb-meldingen;
 - Klantonderzoek afhandeling bouw- en gereedmeldingen;
 - Klantonderzoek optreden toezichthouder tijdens controles;
 - Klantonderzoek correspondentie gemeente voor, tijdens en na bouwproces;
 - Maandelijks Wkb-monitoringsoverleg ingepland.
- Aanpassen VTH-beleid aan Ow.
- Tot stand brengen bestuurlijke besluitvorming overdracht basistaken aan Omgevingsdienst en effectueren daarvan.

Doelstelling 2: De komende beleidsperiode realiseren wij een VTH-cyclus die voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen voor de uitvoering van de VTH-taken.

- Vergadercyclus 2024 VTH-Kernteam vastgelegd.
- Doelen Omgevingsvisie (en andere visiedocumenten laten terugkomen in VTH-beleid;
- Opstellen Plan van Aanpak invulling Omgevingsplan door afdeling Leefomgeving waarin betrokkenheid VTH bij invulling Omgevingsplan wordt geborgd.

Doelstelling 3: De komende beleidsperiode realiseren wij een uniforme wijze van uitvoering van VTH-werkzaamheden conform risicoanalyse en prioritering, ter borging van rechtsgelijkheid en draagvlak.

- Monitoring en evaluatie inrichten voor de uitvoering werkwijze prioritair werken.
- Monitoring en evaluatie van de nieuwe vastgestelde (prioritaire) werkwijze en strategieën voor de VTH-taken.

Doelstelling 4: Bijdragen aan de veiligheid en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in Hilversum.

- Besluit op 80% aanvragen omgevingsvergunning binnen wettelijke beslistermijn; verlengen wettelijke beslistermijn bij maximaal 20% van de aanvragen.
- Minimaal 80% MOR-meldingen die binnen de reikwijdte van het VTH-beleid vallen, worden binnen 6 weken afgehandeld.
- In minimaal 80% van de gevallen waarin tegen een VTH-besluit bezwaar wordt gemaakt, blijft het besluit in heroverweging in stand.
- Minimaal 80% van de voor 2024 geplande 30 controles meervoudige bewoning en 250 milieucodes wordt daadwerkelijk uitgevoerd.

WERKWIJZEN

De werkwijzen van vergunningverlening, afhandeling van meldingen en toezicht en handhaving zijn vertaald naar specifieke procesbeschrijvingen.

Deze procesbeschrijvingen zijn bekend gemaakt bij alle betrokken medewerkers en zijn geborgd binnen het digitale registratiesysteem CLO voor vergunningverlening, meldingen en vergunningtoezicht. Nieuwe medewerkers worden ingewerkt aan de hand van deze werkbeschrijvingen

PERSONELE EN FINANCIËLE MIDDELEN

In onderstaande tabel staat de werkvoorraad, de daaruit voortvloeiende benodigde formatie en de beschikbare formatie voor de uitvoering van de Vergunningverlening (V), Vergunningtoezicht (VT), Toezicht en Handhaving (TH) en milieutaken. De werkvoorraad is gebaseerd op een inschatting van de taken die moeten worden uitgevoerd bij een volledig prioritaire werkwijze. Dit houdt in dat de werkzaamheden en de tijdsbesteding zich concentreren rondom de activiteiten met de hoogste prioriteit.

De prioritering is gebaseerd op een risicoanalyse (zie Bijlage 9 van de Bijlagenbundel bij het VTH-beleid). Een volledig overzicht van alle werkzaamheden voor zowel prioritair als niet-prioritair, is terug te vinden in de *Smarttool*. Ook in 2024 wordt gestuurd op het prioritaire werken en de verdere doorontwikkeling daarvan.

Benodigde uren o.b.v. prioritering	V	VT	T&H	Milieu
Directe werkzaamheden	10.419	3.318	2.058	5.870
Overige werkzaamheden	9.050	*	12.400	250
Totale uren-inschatting	19.469	3.318	14.458	6.120
Benodigde FTE	14,72	2,51	10,94	4,6
Beschikbare FTE	14,76	2,65	9,12	4,7
Tekort/overschot**	0.04	0,14	-1.81	0.1

* De overige werkzaamheden voor VT zijn opgenomen bij T&H

** De berekening van de overhead in de *Smarttool* 2024 is gelijkgetrokken met de algemene berekening van de overhead door de gemeente. Op dit moment wordt opnieuw een vergelijking gemaakt op basis van de aangepaste cijfers. De definitieve vergelijking wordt begin 2024 verwacht. Het eindbeeld zal worden meegenomen in de capaciteitsmonitoring die in 2024 plaatsvindt wegens de stelselwijziging omgevingsrecht. Eventuele verschillen kunnen, mede afhankelijk van het eindbeeld op dat moment, leiden tot formele capaciteitsaanpassingen.

De financiële borging voor de inzet van de beschikbare capaciteit en de benodigde middelen is vastgelegd in de Programmabegroting 2024 (Programma 1). Zie bijlage 3 van het Eerste addendum bij de Bijlagenbundel voor een verdere toelichting op de financiële en personele middelen.

MONITORING

De uitvoering van de werkzaamheden wordt gedurende het jaar door het VTH-Kernteam geëvalueerd, waarbij wordt beoordeeld of:

- Voorgenomen acties in het uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd.
- De uitvoering van deze acties uit het uitvoeringsprogramma hebben bijgedragen aan het behalen van de beleidsdoelen uit het VTH-beleid.
- Het VTH-beleid (mede op basis van bovenstaande) eventueel aangepast dient te worden.

Door middel van de *monitoringstool* kunnen deze punten worden gemonitord. De tool is de basis voor het jaarverslag. De resultaten van de evaluatie worden gebruikt voor het uitvoeringsprogramma van het volgende jaar.

- Bijlagen:**
- Uitwerking werkzaamheden milieutoezicht 2024
 - Smarttool Bouwen & RO 2024
 - Monitoringstool doelstellingen en acties 2024

Gemeente Hilversum

ONTWIKKELINGEN

De invoering van de Ow zal voor Hilversum leiden tot een sterk verlies van eigen werkzaamheden op het gebied van VTH-milieutaken. Dat komt omdat meer VTH-milieutaken zijn aangewezen als zogenoemde basistaken die verplicht moeten worden uitgevoerd door een Omgevingsdienst (OD). De overblijvende taken zijn te gering om daarvoor een eigen afdeling aan te houden. Zolang de taken nog niet zijn overgedragen, worden deze door Hilversum uitgevoerd.

Als gevolg van de Ow en Wkb komen er nieuwe taken op gemeenten af en mede daardoor verandert op een aantal onderdelen de manier van werken. De gemeente Hilversum is vanaf begin september 2023 van start gegaan met werken volgens de Ow. De gemeente Hilversum gaat in 2024 op een aantal aspecten de veranderde manier van werken monitoren en evalueren (zie eerste VTH-doelstelling). Naast investeringen in de veranderde manier van werken, zal de nieuwe wetgeving ook leiden tot onvoorziene situaties en vraagstukken, zowel intern als in relatie tot de praktijk.

Om deze reden wordt op voorhand een voorbehoud gemaakt ten aanzien van het behalen van de streefcijfers uit de vierde VTH-doelstelling in 2024. Door onbekendheid met nieuwe werkwijzen en vanwege onder meer een uitgebreid adviesrecht van de raad, is de verwachting dat beslistermijnen voor omgevingsvergunningen vaker verdaagd zullen moeten worden waardoor het streefcijfer in 2024 op dit punt wellicht niet gehaald wordt. De flexibiliteit die de transitie eist, kan daarom de realisatie van deze en de andere streefcijfers/doelstellingen in 2024 beïnvloeden.

DOELSTELLINGEN

In 2024 worden in Hilversum de eerste praktijkervaringen opgedaan met de Ow en Wkb. In verband met de Ow en de Wkb zijn in Hilversum een aantal nieuwe werkprocessen en -afspraken opgesteld. Ook is voorlopig Wkb-beleid vastgesteld. Met ingang van 1 januari 2024 zullen een aantal nieuwe werkprocessen en het Wkb-beleid worden gemonitord. De monitorings- en evaluatieprocessen worden opgenomen onder de eerste VTH-doelstelling.

Gedurende het monitoringsproces zal, zo nodig per onderdeel, worden bekeken wanneer er voldoende informatie beschikbaar is voor een adequate evaluatie. Het is op voorhand moeilijk te zeggen wanneer dat zal zijn. Duidelijk is wel dat, mede om deze reden, de transitie naar aanleiding van de Ow en Wkb meerdere jaren in beslag zal nemen. De eerste VTH-doelstelling blijft daardoor, in ieder geval tot het einde van de looptijd van dit VTH-beleid in 2026, in het teken staan van de Ow en Wkb.

De afdeling Leefomgeving werkt in 2024 een plan van aanpak (PvA) uit voor de (gefaseerde) invulling van het Omgevingsplan. Dit PvA voorziet in het betrekken van de relevante disciplines, waaronder VTH, bij de totstandkoming van het Omgevingsplan. De verwachting is dat eerste helft 2024 dit PvA wordt vastgesteld, het PvA zal zijn gelding behouden totdat het gehele Omgevingsplan is ingevuld.

Voor de invulling van het Omgevingsplan geldt een overgangperiode die loopt tot 1 januari 2032, deze overgangperiode beslaat de lopende (tot 2026) en de gehele volgende (2026-2030) beleidsperiode van het VTH-beleid. Het PvA zal daarom als bijlage bij het VTH-beleid worden opgenomen en daarmee onderdeel worden van de VTH-monitoring. Op die manier wordt de betrokkenheid van VTH bij de totstandkoming van het Omgevingsplan geborgd.

In het kader van de derde doelstelling wordt in 2024 verder gewerkt aan de inrichting en optimalisatie van de digitale registratiesystemen. Een speciale stuurgroep heeft de aansturing hiervan tot taak.

De digitale registratiesystemen vormen de basis voor de monitoring en evaluatie in het kader van het prioritaire werken.

In 2024 worden de mogelijkheden verkend tot het projectmatig / thematisch aanpakken van één of meer categorieën overtredingen. Het betreft overtredingen die vanwege hun prioriteit niet in de reguliere handhaving worden meegenomen maar die alleen projectmatig / thematisch worden gehandhaafd. Het streven is om in de loop van 2024 de verkenning af te ronden en, als de verkenning daar aanleiding voor geeft, in het Uitvoeringsprogramma VTH 2025 een of meer uitvoeringsdoelstellingen op te nemen.

Tot slot wordt op deze plek nog benadrukt dat dit Uitvoeringsprogramma ziet op de VTH-taken in het omgevingsrecht. Andere taken, zoals handhaving op het gebied van openbare orde en veiligheid, vallen buiten de scope van dit Uitvoeringsprogramma.

WERKWIJZEN

In de toelichting op het onderdeel "doelstellingen" is vermeld dat een aantal nieuwe werkprocessen en -afspraken met ingang van 2024 zal worden gemonitord. De belangrijkste werkprocessen en -afspraken zijn opgenomen in het VTH-beleid. Na monitoring en evaluatie zullen de aangepaste werkwijzen worden opgenomen in het VTH-beleid wanneer dit beleid definitief aan de Ow en Wkb zal worden aangepast.

PERSONELE EN FINANCIËLE MIDDELEN

De Smarttool 2024 bevat een inschatting van de benodigde personele capaciteit in 2024 ten behoeve van de uitvoerende VTH-taken. Aan de inschatting liggen historische gegevens ten grondslag en ook is bij de inschatting gekeken naar de ontwikkelingen zoals beschreven in de omgevingsanalyse (bijlage 2 van het eerste addendum bij de bijlagenbundel bij het VTH-beleid).

Tijdens de evaluatie van de risico's uit de risicoanalyse kwam naar voren dat een aantal categorieën handhavingzaken ontbraken. Deze zijn in de Smarttool 2024 toegevoegd.

In verband met de inwerkingtreding van de Wkb wordt er rekening mee gehouden dat tijdelijke extra inzet van vergunningtoezicht nodig is. Daarom is gedurende in ieder geval de eerste helft van 2024 voorzien in tijdelijke extra capaciteit, die, indien nodig verlengd kan worden.

MONITORING

Als onderdeel van de tweede VTH-doelstelling, het realiseren van een VTH-cyclus die voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen, is in 2023 van start gegaan met het VTH-Kernteam. Naast het monitoren van de voortgang van de VTH-doelstellingen en acties, fungeert het VTH-Kernteam als tactisch/strategisch overleg waarin de nadruk ligt op beleidsmatige aspecten en samenwerking en afstemming, binnen de VTH-Keten en met organisatieonderdelen die een relatie hebben met het VTH-beleidsterrein.

Voor het VTH-Kernteam zijn in 2024 zes bijeenkomsten gepland. Het Kernteam werkt met een vaste agenda, de verantwoordelijkheid voor de vergadercyclus, de agenda's en de verslagen ligt bij de Programmamanager VTH. In 2023 is het functioneren van het VTH-Kernteam gemonitord en zijn al enkele verbeterpunten in werkwijze/ werkafspraken doorgevoerd. De verbeterde werkwijze is het uitgangspunt voor de VTH-Kernteamcyclus van 2024.

Gemeente Hilversum

Prioritair	Direct werkzaamheden		Overige werkzaamheden		Beschikbare FTE		Tekort/overschot FTE	Team
	Benodigde uren	Benodigde FTE	benodigde uren	Benodigde FTE	Beschikbare FTE	Tekort/overschot FTE		
Vergunningverlening								
Administratief	520,00	0,39	0,00	0,00	0,45	0,06	0,06	Backoffice
Technische toets	1895,00	1,43	0,00	0,00	1,6	0,17	0,17	Backoffice + A&O Juridisch
Overige toets	4417,30	3,34	9050,00	6,84	9,84	-0,34	-0,34	Backoffice + A&O Juridisch
Juridisch	3586,92	2,71	0,00	0,00	2,87	0,16	0,16	A&O Juridisch
Totaal	10419,22	7,88	9050,00	6,84	14,76	0,04	0,04	Backoffice + A&O Juridisch
Vergunningtoezicht								
Administratief	374,50	0,28	0,00	0,00	0,3	0,02	0,02	A&O Toezicht
Technische toets	1398,10	1,06	0,00	0,00	1,25	0,19	0,19	A&O Toezicht
Overige toets	1344,00	1,02	0,00	0,00	0,95	-0,07	-0,07	A&O Toezicht
Juridisch	201,60	0,15	0,00	0,00	0,15	0,00	0,00	A&O Toezicht + A&O Juridisch
Totaal	3318,20	2,51	0,00	0,00	2,65	0,14	0,14	A&O Toezicht + A&O Juridisch
Toezicht & Handhaving								
Administratief	72,30	0,05	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00	A&O Toezicht
Toeziethouder/ Handhaver	375,90	0,28	7500,00	5,67	5,15	-0,80	-0,80	A&O Toezicht
Juridisch	1609,89	1,22	4900,00	3,70	3,92	-1,00	-1,00	A&O Juridisch
Totaal	2058,09	1,56	12400,00	9,38	9,12	-1,81	-1,81	A&O Toezicht + A&O Juridisch

Bovenstaande tabel bevat het volledige dashboard van de Smarttool Bouwen en RO 2024 voor de prioritaire uren. De niet-prioritaire urenberekening is terug te vinden in de Smarttool.